

Útlánsfrágreiðing 30. september 2013/Udlánsredegørelse 30. september 2013

Denne redegørelse er udarbejdet med baggrund i, at Suðuroyar Sparikassi har modtaget 10,3 mio. kr. i hybridkernekapital fra den danske stat. Redegørelsen tager udgangspunkt i bestemmelserne, jf. Bekendtgørelse af lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter § 8, stk. 2, 2. Bekendtgørelsen pålægger et kreditinstitut, som har modtaget hybridkernekapital fra den danske stat, hvert halve år at offentliggøre en redegørelse om udviklingen i instituttets udlån.

Redegørelsen er offentliggjort på Suðuroyar Sparikassis hjemmeside den 30. september 2013, og samtidig med er redegørelsen sendt det danske Erhvervs- og Vækstministerium.

Den økonomiske udvikling det seneste halve år

Udviklingen i det færøsk samfund er stadigvæk positiv. Arbejdsløsheden er faldet fra 5,6 % i maj 2012 til 4,7 % i 2013. Både den færøske eksport og import ekskl. skibe og fly er steget i de første fem måneder af 2013. Importen og eksporten er begge steget med 4 % i forhold til 2012. Importen til private husholdninger er steget med 4 % i løbet af det seneste år, hvorved de private husholdninger er blevet positive.

Befolkningstallet er dog faldet marginalt med 0,7 % fra 48.382 til 48.346 for de første fem måneder af 2013 sammenlignet med 2012.

Privatbilsalget er i første halvår af 2013 steget med 40 %. En del af stigningen skyldes, at nogle biler er indkøbt til andre formål end privat kørsel.

Usikkerheden er aftagende i den færøske økonomi, og økonomien begynder at udvise positive tendenser. Det er dog spændende at se, hvordan konsekvenserne af EU sanktionerne får indflydelse på økonomien, idet EU har indført sanktioner mod Færøerne pga. uenighed omkring fordelingen af makrelkvoten.

Udsigterne for Suderø er særdeles positive med udbygningen af den nye pelagiske fiskefabrik på Tvøroyri, bygningen af dybvandshavn på Tvøroyri, udsigterne til kulturhuset "Salt" samt langbane/multihallen i Våg.

På den negative side er dog, at en del erhvervsengagementer kører med underskud og en svag kapitalstruktur.

De færøske pengeinstitutter har indledt en voldsom priskrig, som påvirker indtjeningen i institutterne. Priskrigen går mod myndighedernes anbefalinger. De danske pengeinstitutter har fulgt anbefalingerne, og de har i gennemsnit hævet marginalen med 0,6 % i løbet af 2013.

Rentekrigen påvirker pengeinstitutternes indtjening markant negativt i efteråret 2013.

Skatte og afgiftsindtægter er for de første fem måneder af 2013 steget med 1 % sammenlignet med 2012.

Budgetunderskud i den offentlige sektor er ved at være på et acceptabelt niveau. Underskud—det øger dog forventningerne til stigende skatter og en reduktion i det offentlige forbrug på sigt. De færøske politikere har en målsætning om, at underskuddet er borte i 2016.

Effekten af EU sanktioner kan dog blive negativ på det offentlige budget, hvis sanktionerne får negativ effekt på priser, omkostninger og arbejdsløshed.

Udviklingen i importen, den nuværende lave arbejdsløshed og især handlen med biler peger i retningen af, at folk igen begynder at have mere tillid til en positiv økonomisk udvikling. Folk begynder så småt igen at turde sætte mere gang i privatforbruget.

Sparekassen oplever generelt, at kunderne gennem det seneste halve år igen er begyndt at efterspørge lån til større økonomiske dispositioner sammenlignet med tidligere år.

Kreditpolitik mv.

Kreditpolitikken er senest ajourført i januar måned 2013, men er i sin væsentlighed uændret siden seneste revision i juni 2008.

Kreditpolitikken er i tråd med sparekassens vision om at være Færøernes trygge, kompetente og hyggeligste privatkundebank.

Drivkraften bag sparekassens kreditpolitik er, at sparekassens ansatte kender deres kunder godt, og at de er dygtige og kompetente ”kredithåndværkere”. Sparekassens ansatte skal være i stand til at analysere kundernes situation og lave gode grundige vurderinger af kundens vilje og evne til at tilbagebetale sit lån.

Kundernes vilje og evne til at kunne tilbagebetale lånet er den vigtigste forudsætning bag sparekassens kreditbevilling. Dernæst kommer sikkerheder til at begrænse sparekassens tabsrisiko yderligere.

Når sparekassen bevilliger lån og kreditter med løbetid over 5 år, kræves som hovedregel pant eller anden sikkerhed. Samme hovedregel er gældende for lån over 50.000 kr.

Sparekassens kunder er primært privatkunder, som er kernekunder i sparekassen. Sparekassens geografiske marked er afgrænset til det færøske område for udlånsaktivitet med særlig fokus på Suderø og Thorshavn.

Et godt og grundigt kendskab til kunderne samt gode analytiske kompetencer begrænser sparekassens tab. Dette medvirker til at sikre sparekassen en solid indtjening og en stærk relation til sine kunder.

Kreditpolitikken skal desuden være med til at sikre, at sparekassens omdømme, som et trygt sted, ikke kommer under anfægtning, og at sparekassens eksistens aldrig bliver truet af dårlig kreditgivning.

Sparekassen afstår fra at være involveret i højt risikofyldte engagementer og brancher, selvom den forventede indtjening er høj, idet dette ikke er i tråd med visionen om at være tryk.

Sparekassen bruger altid forsigtige værdiansættelser af stillede sikkerheder, så sparekassen samlede beregnede tabsrisiko er konservativ vurderet.

Sparekassens betaling i form af renter for et kreditengagement skal altid afspejle den forventede risiko involveret i engagementet. Sparekassen skal dog i et engagement, hvor sparekassen ikke føler sig helt sikker på, at kunden kan klare sine forpligtelser, hellere afstå fra en forretning end at lave en potentiel dårlig forretning.

Dårlige forretninger medfører altid en forhøjet tabsrisiko, unødvendig ressourceanvendelse, samt en potentiel risiko for dårlig omtale.

Sparekassen følger løbende op på og overvåger sine engagementer tæt. Dette skyldes, at kreditrisikoen er den største risikofaktor i sparekassens forretningsmodel, og via en god overvågning og styring kan denne risiko begrænses.

Sparekassen indplacerer sine kunder i risiko- og forretningsomfangsgrupper ud fra kunde- og styrkeprofiler. Grupperne bruges i forbindelse med styringen af sparekassen.

Udviklingen i sparekassens udlånsrenter og udlån

Første prioritets huslånsrenten er gennem det seneste halve år faldet med 1,1 procentpoint fra 5,6 % til 4,5 % p.a.

Sparekassens udlån er steget med 6,6 mio. kr. gennem det seneste halve år fra 485,7 mio. kr. til 492,3 mio. kr., hvilket svarer til 1,4 procent, jf. tabel 1.

Det stigende udlån på 1,4 procent er primært sket til private - herunder 1. prioritet hus. Der har gennem den seneste tid været en stigende efterspørgsel efter lån fra privatkunder på grund af den økonomiske situation i det færøske samfund. Udlån til private er steget med 3,6 mio. kr., jf. tabel 1.

Udlån til nye kunder har været på 11 mio. kr. jf. tabel 1. Den største vækst i udlånene har generelt været til private kunder (1. prioritet) med en vækst på 8,2 mio. kr.

Erhvervskunderne er samlet steget med 2,5 mio. kr. gennem det seneste halve år. Den største stigning er inden for energiforsyning. De største reduktioner i udlån er sket inden for "Industri og råstofudvinding" og "Bygge og anlægsvirksomhed", som samlet er reduceret med 6,0 mio. kr., jf. tabel 1.

Tabel 1: Oversigt over udlånsporteføljen fordelt på brancher.

	31. dec. 2012		30. juni 2013			Ændring
	Saldo, mio. kr.	Andel %	Saldo, mio. kr.	Andel %	Nye, mio. kr.	Saldo mio. kr.
Offentlige	11,0	2,3	11,5	2,3	0,0	0,5
Erhverv						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	8,0	1,6	9,6	2,0		1,6
Industri og råstofudvikling	15,4	3,2	12,2	2,5		-3,2
Energiforsyning	-	-	2,9	0,6		2,9
Bygge- og anlægsvirksomhed	8,8	1,8	6,1	1,2		-2,7
Handel	14,1	2,9	16,5	3,4		2,4
Transport, hoteller og restauranter	22,0	4,5	21,5	4,4	1,7	-0,5
Information og kommunikation	0,1	0,0	0,1	0,0		0,0
Finansiering og forsikring	9,6	2,0	10,0	2,0		0,4
Fast ejendom	14,1	2,9	13,8	2,8		-0,3
Øvrige erhverv	14,9	3,1	16,8	3,4		1,9
Erhvervskunder, i alt	107	22,0	109,5	22,2	1,7	2,5
Private						
1. prioritetsboliglån	302,2	62,2	316,3	66,6	8,2	14,1
Andre boligprioriteter	38,9	8,5	26,9	5,5	0,1	-12,0
Andre formål (fx S-lån, bil, båd, blanko, jordlån osv..)	26,6	4,9	28,1	5,7	1,0	1,5
Private, i alt	367,7	75,7	371,3	77,8	9,3	3,6
I alt	485,7	100,0	492,3	100,0	11,0	6,6

Note: Nye kunder er defineret, som kunder, der er etableret i sparekassen gennem det seneste halve år. Yderligere er der sket en omgruppering af sektorkoderne.